

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: Vegye kezébe a kormány a Vigszínház ügyét!

Forrás:

A Nép

Bp.
(Hely)

1921 VI
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Vigszínház

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinymoda 1920

Vegye kezébe a kormány a Vigszínház ügyét!

A Vigszínház-Egyesület alapítójának levele a kultuszminiszterhez — Mit mond a telekkönyv?

— A NÉP tudósítójától. —

Budapest, jun. 10.

A Vigszínház keletkezésének s Faludiék birtokába történt átmenetének hiteles adatai, melyeket *A Nép* két előző számában közöltünk, széles körökben feltűnést keltett. Általánossá vált az a vélemény, amelyet már első cikkünkben is leszögeztünk, hogy habár a háborus konjunktúra kedvezett is Faludiéknak, a művészetnek azt a hajlékát, amelynek létesítését mások hazafias fáradozása és áldozatkészsége tette lehetővé, nem lett volna szabad a kormány megkérdése és engedelmével idegen kézre juttatniok.

A színészeti ügyeket ismerők felhívják figyelmünket, hogy a kultusz-kormány máskor is, különösen a vidéken, a színészet és a magyar kultúra érdekében eleve precizizozta a maga álláspontját. Egy-egy színigazgató váladásánál, illetőleg a concesszió megadásának kérdésében, ha nem hivatalos formában is, de a döntésre hivatott testületeket figyelmeztette a maga szándékairól. Ha tehát a vidéken annyira fontos a preventív intézkedés egy-egy színház kérdésében, annál inkább áll ez a fővárosra, ahonnan a magasabbrendű művészetnek és nemzeti kulturának

kell a vidékre kisugározni. A Vigszínház egész keletkezésének történetét s eladásának ügyét tehát meg kell vizsgálni s jóvá kell tenni a mulasztást minél hamarább.

Az alapító levele a kultuszminiszterhez

A *Nép* tegnapielőtti számában *Fekete Józsefnek*, a Vigszínház-Egyesület alapítójának nyilatkozatát közöltük, amelyben tiltakozik a Vigszínház idegen kézre való juttatása ellen. *Fekete József* különben tegnapielőtti levelet intézett *Vass József* közoktatásügyi miniszterhez, akit arra kér, hogy vegye védelmébe a Vigszínház ügyét. A levél a következő:

Nagyméltóságú dr. *Vass József* vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak

Budapestben.

Méltóztassék megengedni, hogy Excellenciád hivatalos figyelmét a következő fontos nemzeti ügyre a legmélyebb hazafias aggodalommal felhívni bátorodom.

A lapokból értesültem, hogy *Faludi Gábor* volt színházjegyelárusító negyven millióért eladta a Vigszínházat.

A Vigszínházat én alapítottam, az eszméjének egyetlen élő szellemi tulajdonosa vagyok, a Vigszínház-Egyesületet is én alapítottam, hogy ez az egyesület legyen anyagi örökös tulajdonosa a Vigszínháznak, amelyhez az építési terveket, (ugy ahogy az mai állapotában fel is lett építve), valamint a hozzá szükségeselt egymillió forintot is én szereztem, három évig nagy anyagi áldozatok mellett, melyeket sajátomból fedeztem, a magyar sajtóban és külön röpiratokban propagáltam azt a nemzeti irodalmi és művészeti eszmét, hogy a leégett utolsó budapesti német színház helyett egy kizárólag magyar Vigszínházat létsítsünk magyar írók műveinek magyar színművészek által való előadására.

A Vigszínház tulajdonához, létesítéséhez *Faludi Gábor* soha se szellemileg, se anyagilag semmivel se járult hozzá. A Vigszínház-Egyesülettől általam nem ismert okokból kieszközölte a színház bérletét *Szécsi Ferenc* urral való közös társulással, *Keglevich István* gróf volt szerkesztőtársam (a Magyar Szalon folyóiratnál) protekciójából, ki a Vigszínház intendánsa lett. Én, mint a Vigszínház egyedüli első kezdeményezője, soha nem kértem, nem kaptam egy krajcár jutalmazást, minden igényem az volt, hogy a nemzeti kultúra ügyét szolgáljam és annak tulajdonosa gyanánt, mint közügyi képviselőjét is a Vigszínház-Egyesületet alapítottam, vezettem és ápoltam sokáig a saját lakásomon. A Vigszínház tehát elidegeníthetlen nemzeti tulajdon. Erről én soha le nem mondok, ezt én örökké követelni fogom és azért fordulok Excellenciádhoz

hogy a magyarságnak ezt az örök örökhelyét hivatalosan védelmezni kegyeskedjék.

Legmélyebb tisztelettel
Fekete József.

A telekkönyv

legékesebb tanuja annak, hogy egy, tisztára hazafias és kulturális mozgalmából támadt színház miként ment át magánvállalkozók üzletévé. A Vigszínház telekkönyvének B. lapján 1893-ban történt feljegyzés szerint a Vigszínház telke *Weisz Berchtold* és *Weisz Manfréd* tulajdona volt, tőlük vette át 1895-ben a Bécsben kelt szerződés alapján tulajdonosként a Vigszínház-Egyesület r. t. A teherlapon 1918 áprilisában kebelezték be Faludiéknak bérletmeghosszabbítási szerződését huszonöt esztendőre. Tehát 1918-ban, amikor már a háborus konjunktúra alatt Faludiék megszédtek magukat, hogy utána két esztendő múlva a háborus hasznon kívül még újabb negyven milliót tegyenek el a nemzet által alapított Vigszínházért!